

BOUSOVÁK

Dvuměsíčník ♦ Ročník 55 ♦ číslo 6/2019

Zpravodaj města Dolního Bousova

Vánoční přání

Vážení spoluobčané,

Vánoce jsou jednou z mála příležitostí k malému pozastavení v dnešní uspěchané době, kdy se snažíme alespoň na malou chvíli zavzpomínat si na krásné chvíle prožité v uplynulém roce a v mnohých z nás se probouzí ty nejkrásnější pocity, se kterými se chceme podělit se svými nejbližšími a drahými.

Vánoční čas vyvolává i vzpomínky na naše blízké, kteří jsou někde daleko, nebo si v tichosti připomínáme ty, kteří již bohužel nejsou mezi námi.

Vánoce jsou především příležitostí znovu si uvědomit, jak se navzájem potřebujeme, že lidské dobro je tou největší hodnotou života.

Dovoluji vám, všem občanům našeho města a spoluobčanům Bechova, Svobodína, Vlčího Pole, Horního Bousova, Střehomi a Ošťovic popřát krásné a klidné svátky vánoční a pevné zdraví v roce 2020.

Miloslav Boček, starosta města

Infocentrum a knihovna slavily deset let od otevření

V rámci Dnů evropského kulturního dědictví se koncem září konalo připomenutí záchranu dolnobousovské fary. Ta od 27. října 2009 slouží jako infocentrum a městská knihovna. Početní návštěvníci si nejprve vyslechli připomenutí osudů budovy fary, shlédli historické fotografie a vyslechli vzpomínky osob, které na fari bydlely. A pak měli možnost si všechny prostory bývalé fary prohlédnout.

Nejstarší zmínka o farnosti v Dolním Bousově pochází z roku 1352, kdy je zmiňována jako součást hradištského děkanátu. Prvním farářem v konfirmačních knihách je Milk (zemřel 1374). Pak již následuje dlouhá řada dalších, končící Josefem Buchtou (od roku 1955), Zdeňkem Maryškou (od 1. 5. 1999) až po současné

ho Pavla Michalce (od 1. 10. 2017). Ovšem pouze Buchtou spravoval farnost z dolnobousovské fary, jeho následovníci sídlí v Sobotce. O umístění a podobě původní středověké fary se žádné zprávy nedochovaly. Až roku 1700 je v soupisu far záznam soboteckého děkana „... dům farní od farního kostela v městečku Bousově byl před mnohými lety zničen“. A v soupisu kostelů dle vikariátů z roku 1727 je uvedeno „... z domu farního není nic“. Lze předpokládat, že fara stála v blízkosti kostela (tehdy dřevěného) a jednalo se o dřevěnou stavbu. A že zanikla za třicetileté války v roce 1639, kdy došlo k velkému poničení města císařskými vojsky. Tehdy byly vypáleny mnohé domy a vydrancován a poničen byl i kostel.

/Pokračování na straně 5/

Poror feliciter 2020

*Přejeme Vám příjemné prožití vánočních svátků
a mnoho úspěchů v novém roce 2020.*

Město Dolní Bousova

Vítání občánek 12. 10. 2019 - Šimon Kokles, Rebeka Balogová, Patrik Špáta, Anna Špačková, Jasmína Ortová, Alexandra Dostálová, Sabina Konrádová

Vítání občánek 12. 10. 2019 - Dominik Doubravský, Matiš Beneš, Alexandr Hovorka, Jana Buchtíková, Zuzana Vynikalová, Vendelín Žeželka, Kristýna Keszegová, Šimon Filip

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

poslední slovo starosty letošního roku začínám tradičně informacemi z městského úřadu.

Probíhající akce

Do vánočních svátků budou probíhat **stavební práce na sídlišti**. Zatím jsou dokončeny parkovací plochy u domů číslo popisné 436/437, čp. 457/458 a čp. 475/476. Dále je hotovo odvodnění terénu, nové komunikace mezi budovami a byla instalována část nového veřejného osvětlení. Pokračují práce na příjezdové komunikaci na sídliště, která navazuje na ulici Příhonská. Do konce lis-

topadu bude hotové následující položky: nové podloží, odvodnění, obrubníky a podkladová vrstva asfaltu. Finální vrstva bude provedena po zimní přestávce. Dále bude dokončeno místo pro kontejnery na třídění odpadů. V případě příznivých klimatických podmínek budou práce pokračovat v další části sídliště po Novém roce. Práce provádí firma Svoboda Dolní Bousov.

V měsíci říjnu byl **opraven chodník** podél bývalého zahradnictví směrem k vlakovému nádraží. Práce provedla firma ZETA Benátky nad Jizerou. Celkové náklady na opravu byly 356 988 Kč a byly hrazeny z rozpočtu města. Pokud provede Správa dopravních a železničních cest v roce 2020 opravu přechodu pro pěší přes

železniční koleje v ulici V Lipkách, bude kompletně zajištěno bezbariérové užívání trasy do Kolonie pro naše občany.

V listopadu bylo provedeno **nové oplocení v areálu čerpací stanice a zdroje pitné vody ve Střehomi**. Staré 50leté oplocení bylo demontováno a nahrazeno novým moderním oplocením. Práce provedla firma Miroslav Kršík Dolní Bousov. Náklady 472.556 Kč byly hrazeny z rozpočtu města. Na tyto práce navázalo vybudování nového oplocení areálu vodojemu v Horním Bousově. Tyto práce provedla také firma Miroslava Kršíka. Celkové náklady na nové oplocení činily 451.000 Kč a byly hrazeny z rozpočtu města.

Nové projekty

Město předložilo podklady k územnímu a stavebnímu řízení na **projekt nového chodníku** a odstavných parkovacích stání v ulici Lhotecká podél krajské komunikace směr Vlčí Pole. Pokud stavební povolení nabyde právní moci, realizace projektu proběhne již v roce 2020. Další projekt, který čeká na stavební povolení je nový chodník v Tovární ulici, který by propojil ulice Kolonie, Maštálkova a Na Krechtech se stávajícím chodníkem u Továrenského rybníka. Realizace je také naplánována na rok 2020.

V plném proudu je zpracování projektové dokumentace **zasíťování nové lokality na Zahradkách** pro pět stavebních pozemků, které byly prodány v roce 2019. Součástí projektové dokumentace je nová místní komunikace a její odvodnění, prodloužení vodovodu a splaškové kanalizace, nové veřejné osvětlení. Předání dokumentace je naplánováno v první čtvrtině roku 2020. Poté bude následovat územní a stavební řízení. Od toho se bude odvíjet termín samotné realizace zasíťování stavebních pozemků.

Město připravuje podklady a projektovou dokumentaci k podání **žádosti o dotaci na bezdrátový rozhlas** v našem městě a všech místních částech. Výzvu pro podání žádosti vyhlásil Státní fond životního prostředí. Žádost bude podána do konce letošního roku. Součástí projektu je i nový protipovodňový plán města pro případ řešení krizových situací. Dále projekt by vyřešil technické problémy místního rozhlasu zejména v místních částech. Realizaci projektu bude město připraveno na krizové situace, které mohou nastat prakticky kdykoliv při vydatných deštích nebo větrném počasí.

Další projekt, který se bude realizovat v roce 2020 je **vybudování nových jazykových učeben** v budově základní školy. V listopadu proběhlo výběrové řízení na zhotovitele. Město oslovilo pět uchazečů o tuto zakázku. Do výběrového řízení se přihlásili čtyři zájemci - fa STAVBYMH Hrádek nad Nisou, Trigon MB s.r.o., Li-praco, s.r.o. a ZETA Benátky nad Jizerou. Nejvýhodnější nabídku předložila firma STAVBYMH - dodávka a realizace staveb v celkové výši 3.870.790 Kč. Uchazeč bude vyzván k podpisu smlouvy. Práce budou zahájeny v lednu a měly by být dokončeny do 30. 6. 2020. Práce budou probíhat za plného provozu školní výuky. Na tento projekt město získalo dotaci z Integrovaného regionálního operačního programu, která pokryje 85 % z celkových nákladů. Realizací projektu vzniknou dvě nové jazykové učebny v podkroví budovy školy plně vybavené nejmodernější počítačovou technikou a nábytkem. Součástí jsou i nová sociální zařízení pro žáky a zajištění bezbariérového přístupu do nových prostor.

V sobotu 23. 11. 2019 proběhla výsadba 75ti nových ovocných stromů na trase 1. naučné stezky Okolo Klenice za hrou a ponaučením. V rámci sobotního dopoledne a odpoledne byly vysazeny slivoně, třešně, jabloně a ořešáky nejdříve na známé „Bakovce“ podél železniční trati směrem na Rohatsko a poté v prostoru od železničního přejezdu na Rohatsku podél cesty na Svobodín. Výsadbu provedli dobrovolníci z řad občanů našeho města pod vedením paní Řihové a Bartkové a členové přírodovědného kroužku. Všem, kteří se na výsadbě podíleli, děkuji za účast a ochotu udělat něco pro životní prostředí a krajinu. Cílem projektu je navrácení ovocných stromů do krajiny Dolnobousovska a okolí. Na tento projekt bude město žádat o dotaci z fondů Ministerstva životního prostředí. Žádost bude podána do konce letošního roku a měla by 100% pokrýt vynaložené výdaje.

Nyní informace pro občany **Vlčího Pole**. V listopadu společnost ZETA Benátky zahájila práce na zpevnění prostoru před hřbitovem pro parkování. Dále bude také zpevněna a odvodněna plocha před autobusovou zastávkou a hasičárnou. Během listopadu byl vybudován nový přístřešek pro kontejnery na tříděný odpad vedle budovy bývalé školy. Práce provedlo truhlářství Hynek Bulíř. Všechny tyto práce jsou hrazeny z rozpočtu města.

Vedení města obnovilo jednání se starostou obce Rohatsko a se starostkou obce Obrubce o **vybudování stezky pro pěší a cyklisty podél krajské komunikace DB-Rohatsko-Bechov-Obrubce**. Stezka by propojila tyto obce v délce cca čtyř kilometrů. Jedná se o zpracování studie a popřípadě dalších stupňů projektových dokumentací. Pokud nalezneme společnou shodu, práce na studii budou zahájeny v prvním čtvrtletí roku 2020. Jednalo by se o dlouhodobý projekt, který nebude lehký dotáhnout do konce. Nicméně víra v to, že se v dohledné době zrealizuje modernizace krajské komunikace mezi Dolním Bousovem a Obrubcemi, by na záměr vybudování stezky plynule navazoval.

Informace k **územnímu plánu města**. Změna územního plánu je připravena ke schválení zastupitelstvem města, které se bude konat 9. 12. 2019. Po roce a půl příprav a schvalování, bude mít město nový územní plán, který bude podkladem pro další rozvoj našeho města a místních částí pro budoucí období.

Dne 18. 11. 2019 se konala v informačním centru beseda k 30. výročí listopadových událostí roku 1989 v našem městě. V rámci besedy, kterou moderoval pamětník a přímý účastník pan Tomáš Grindl, si návštěvníci mohli prohlédnout dobové fotografie zachycené panem Jaroslavem Bernartem a společně zavzpomínat na tyto významné dny naší historie. Velmi mě zarazí malá účast občanů na této besedě. Bohužel „už“ po 30 letech svobody se zapomíná na to, co tu bylo mnohem déle a vše se bere automaticky. Zejména mladá generace by si měla vážit dnešní doby a dělat vše proto, aby se doby minulé nikdy nevrátily.

Závěrem mi dovoluji pozvat vás nejdříve na rozsvícení vánočního stromu, které se uskuteční v neděli 1. 12. 2019 od 17 hodin na náměstí. V rámci adventního programu vystoupí děti z mateřské školy a pěvecký sbor Stojmír-Bendl. Tímto děkuji manželům Myškovým z ulice Okružní, kteří letos darovali městu vánoční strom.

A samozřejmě zvu všechny občany na 22. Mikulášskou nadílku, která se koná v sobotu 7. 12. 2019 od 16 hodin. Tradičně je připraven bohatý program jak pro děti, tak i pro dospělé. Přijďte si užít vánoční atmosféru na naše náměstí.

*Miroslav Boček
starosta města*

Krátce z Bousovska

Kulturní pořady v DPS. 16. října 2019 pokračovalo další kulturní odpoledne v DPS. Tentokrát do Dolního Bousova zavítal bývalý československý atlet slovenské národnosti, reprezentant v trojskoku Ján Čado. Jeho největším mezinárodním úspěchem je stříbrná medaile, kterou vybojoval výkonem 17,23 metru na halovém ME v roce 1985 v řeckém Pireu. V roce 1987 emigroval do USA.

Druhým hostem byl Tomáš Šamot Hořejš, skladatel, hudebník a pedagog. Mimo jiné psal písničky pro Ivetu Bartošovou. V současné době působí jako hudební pedagog v Praze 4 a píše písničky a scénickou hudbu pro Liduščino divadlo. Jako obvykle připravil a moderoval Ota Vaniček, zpívá la Bea Albrecht.

R. Stránský

Kino ProBousov. Od roku 2012 pro vás v městské knihovně promítáme filmy. Začínali jsme dokumenty z festivalu dokumentárních filmů Jeden svět. Po čtyři roky jste mohli v zimních měsících vždy v pátek vidět vybraný dokument. V roce 2016 jsme navázali spolupráci s kinem Naruby, které sídlí v Dobrovicích. Kino Naruby nám umožnilo v letech 2016 až 2019 promítnout 40 filmových představení.

V roce 2019 jsme se rozhodli k založení vlastního kina. Kino ProBousov pro vás promítá vždy první pátek v měsíci od 19 hodin v půdních prostorách městské knihovny.

O. Trísková

Vánoční strom pro Dolní Bousov letos věnovali manželé Myškoví. 1. prosince 2019 bude tento krásný pětadvacetiletý smrk slavnostně rozsvícen na dolnobousovském náměstí. Děkujeme.

R. Stránský

Prodejní výstava adventních věnců, svícnu a vazeb - Tradiční výstava prací studentů SZŠ Kopidlna. Prodej bude v galerii Na faře zahájen v neděli 1. prosince a potrvá až do pondělí 10. prosince. Otevírací doba galerie: Po, Pá 8–16 a Út, St Čt 8–18 hodin. Výstava bude výjimečně přístupná i během mikulášské nadílky v sobotu 7. 12. od 15–18 hodin.

Dále bude v galerii navazovat tradiční prodejní výstava s názvem Radosti a dárky. Opět nabídneme vánoční vazby, mikulášský a vánoční perník, vánoční prostírání a ubrusy, ručně vyráběné šperky, domácí mýdla, voňavé polštářky a řadu dalších milých drobností pro radost vaši i vašich přátel. Navštívit nás můžete v galerii v přízemí městské knihovny od 5. do 20. prosince.

D. Říhová

Železný betlém nás přežije. Sběratelé betlémů by mohli dlouho vyprávět o rozmanitosti materiálů, po kterých tvůrci sáhli, když biblický výjev tvořili. Náš rodinný, který byl k vidění i v Dolním Bousově, bude letos vystaven znovu v Praze v Betlémské kapli. Autoři tamní výstavy se u příležitosti kulatého výročí rozhodli ukázat díla, která v minulosti vzbudila největší pozornost. Betlém si zarezervovali a nyní už instalují. Kované betlémy k vidění nejsou, i proto si našeho všiml Český rozhlas v živém vysílání z pražské výstavy. Cenu poroty získal mimo jiné třeba na mezinárodním setkání uměleckých kovářů na hradě Helfštýně. Vzniká ovšem v současnosti druhý, který je pojat odlišně a vlastnit jej bude město Dolní Bousov. Kompletní bude vystaven poprvé v městské galerii Na faře u příležitosti rozsvícení vánočního stromu. Jsme přesvědčeni, že i toto dílo přitáhne značnou pozornost a město na Klenici si reklamy užije. Autorem návrhu nástěnných desek s bousovskými dominantami je dcera Pavlína, absolventka Hellichovy grafické školy v Praze, tvůrcem figurek syn Tomáš, já zastávám roli asistenta, na kterého zbylo tvořit mobiliář včetně hudebních nástrojů, obrazy, pódium a povrchové úpravy. Pocit, kdy mladý mistr přijede domů do kovárny, a pustíme se do práce, když mohu přítlou-

kat a diskutovat o dalších krocích, je mi nad všechny zážitky. Železo, měď, cín, mosaz i kvalitní barvy jsou materiály dlouhověkými, a dílo, na rozdíl třeba od betlémů z perníku či kukuřičného šustí, nás přežije všechny. Výjev je na ploše kotven kvůli stabilitě i snazšímu rozestavení scény. Součástí díla je rohový stůl, v městské galerii je pro něj dávno určený prostor. Samozřejmě lze do budoucna výjev rozšiřovat, podložka rezervy má.

Zajděte o vánočních svátcích do galerie v městské knihovně. Krom tradičních výstav vás tam uvítá i kovaný bousovský betlém v plném lesku.

P. Kverek

Děkujeme dětičkám z mateřské školky Dolní Bousov a paní učitelce Ryklové a Žižkové za pěknou kulturní vložku na našem valném zasedání.

Obec baráčníků

Vánoční otevírací doba knihovny a infocentra. Během vánočních svátků bude mít městská knihovna a infocentrum zavřeno. Prvním otevíracím dnem v novém roce bude čtvrtek 2. ledna. Přijďte se tedy předzásobit pěknými knihami na dlouhé zimní večery, a to nejpozději v pátek 20. prosince od 10 do 14 hodin.

Pracovnice městské knihovny přejí všem svým čtenářům klidné Vánoce a v novém roce zdraví, štěstí a dostatek času na čtení.

D. Říhová, O. Trísková

Publikace o našem regionu jako dárek.

Pokud hledáte vhodný tip na dárek připomínáme, že v IC v Kostelní ulici jsou stále k dostání publikace: Mladoboleslavsko z nebe, Legionáři a 1. sv. válka v Bousově, 100 let včelařského spolku, Almanach ke 100. výročí založení DBSK a kniha básnických sbírek Pavly Bartkové.

D. Říhová

Plesová sezona 2020

25. 1.	Sportovní ples, sokolovna
1. 2.	Hasičský ples, sokolovna
8. 2.	Baráčnický ples, sokolovna
15. 2.	Ples města Dolní Bousov, sokolovna
7. 3.	Sportovní karneval, sokolovna

V této rubrice je místo i pro vaše sdělení, názory a zajímavé informace, na které byste rádi upozornili další obyvatele Dolního Bousova a okolí. Své příspěvky zasílejte emailem či poštou do redakce nebo je přineste osobně do infocentra v Kostelní ulici.

Infocentrum a knihovna slavily

/Dokončení ze strany 1/

V roce 1753 byla farnost v Dolním Bousově zásluhou hraběte Václava Kazimíra Netolického z Eisenbergu, pána na Kosti, Rovni, Rakově a Lochovicích, znovu obsazena. Farní budova neexistovala, proto nový farář Jan Václav Rejman pobýval v domě Štučkově. V žádosti o znovuobsazení farnosti se objevuje zmínka „... příbytek pro duchovního pastýře v Dolním Bousově bude vystaven.“ V březnu 1754 v nové žádosti byl nárys fary a kostela a na jaře téhož roku bylo se stavbou nové fary započato. A hotovo bylo ještě před koncem téhož roku, jak svědčí záznam pořízený při kanonické vizitaci v roce 1954. V rámci této vizitace podal biskupský vikář Jan de Vogl, farář libáňský, zprávu, ve které uvádí: „...kostel svatě Kateřiny, dříve filiální k soboteckému děkanství, byl Václavem Kazimírem Netolickým, svobodným pánem z Eisenbergu, vyzdvižen a ustanoven za farní. Při vizitaci kostela dne 12. října bylo shledáno, že se kopají základy pro nový kostel. A nepochybuji, že jeho nárys byl zároveň s nárysem fary (která se patříuje již nově postavená) nejdůstojnějším arcibiskupstvím potvrzen.“ Při vizitaci 4. října 1755 spatřil vikář již novou faru, ale farní kostel sv. Kateřiny velmi starý.

Až do druhé poloviny 19. století neprošla fara žádnými zásadnějšími stavebními úpravami. 15. dubna 1861 zachvátil budovu fary požár, který způsobil sesutí jižního průčelí. To s sebou strhlo i navazující části bočních zdí a především stropy přiléhajících prostor. Během opravy bylo znovu vystaveno jižní průčelí i přilehlé místnosti, jež byly v přízemí zaklenuty segmentovými klenbami. Opravená střecha byla pokryta břidlicí. Při opravě byly přizděny i opěrné pilíře, zajišťující větší stabilitu objektu. V následujících letech byly prováděny běžné opravy. Po roce 1945 fara postupně chátrala. V padesátých letech do ní byli nastěhováni nájemníci, po jejich odchodu se stav objektu výrazně zhoršil. V roce 1986 se farář Josef Buchta přestěhoval z dolnobousovské fary do Března. Docházelo k další devastaci.

V polovině devadesátých let 20. století objekt fary koupilo město Dolní Bousov. Byly vypracovány statické a stavebně technické posudky, na jejichž základě byl vypracován projekt statického zajištění zdíva a opravy vnějších pláště, které proběhlo

Takto zanedbaně vypadala budova bývalé fary v roce 1999

v roce 2004. Následovala kompletní oprava všeho za dohledu památkářů. Stavební práce projektoval Ing. Vinař, provedla je firma Zeteza. Elektroinstalace prováděl Václav Šouta, okna a podlahy opravilo Truhlářství Dajč, výmalbu provedl Václav Kunst. Akademický sochař Pokorný restauroval kamenické prvky, akademický malíř Zdeněk Novotný dochované malby. Kovář Pavel Kverek se synem Tomášem opravili vše, co bylo z kovu. Všechny dveře opravovala firma pana Haniše. Náklady na opravu fary dosáhly necelých sedm miliónů korun.

Od 27. října 2009 tedy bývalá fara slouží novým účelům. Připomenutí deseti let fungování infocentra a knihovny se uskutečnilo v podkrovní. Zpestřením historických informací byla přítomnost tří osob, které na faře prožily mnoho let. A jejich vzpomínání bylo pro všechny velmi zajímavé. Rodina Novákových žila na faře v letech 1952 až 1973. „Byt jsme měli v prvním patře, proti schodům kuchyň a směrem ke kostelu ložnici,“ vzpomínala Blanka Nováková. „Spolu s rodiči v těchto dvou místnostech bydlela moje starší sestra Marie s manželem a synem Martinem a mladší sestra Miroslava. Suchý záchod byl společný pro všechny, tedy pro nás, pro Šudovy a pro pana faráře. Ten měl svoji komůrku v přízemí vlevo, tu zadní místnost. Na život na faře vzpomínám ráda, vždyť jsme zde prožila své dětství. Odstěhovala jsem se v jednadvaceti, když jsem se vdala.“ Vzpomínala i na obětavost své maminky, která po nočních posezeních faráře

s kumpány musela brzy ráno uklízet společný záchod, aby byl vůbec použitelný. V dobrem vzpomínala na život na faře i její sestra Miroslava.

Rodina Šudových se na faru nastěhovala o něco později. Bydleli také v prvním patře, vpravo od schodů měli kuchyň (dnešní kancelář knihovny) a pak dvě místnosti vpravo. „Velkou místnost tatínek přepažil skříněmi, abychom měli se sestrou více soukromí,“ vzpomínala Lenka Šudová. Také ona na roky prožité na faře vzpomínala s láskou.

Při povídání, které následovalo, přítomní vzpomínali na ledacos. Na faráře Buchtu a jeho sportovní zapojení či kopání studní. Na to, jak s hořkostí sledovali postupné chátrání budovy fary a jak byli potěšeni její záchranou. A vyřešila se i jedna malá záhada. V prvním patře vpravo od konce schodů je malá dřevěná skříňka, součást obložení. I ona byla zrestaurována. Až dosud se uvažovalo, že sloužila k ukládání nočníku. Ale vyšlo najevo, že ji pan Šuda zhotovil jako skříňku pro plynovou bombu. Možná se v budoucnu podaří objasnit i jiné záhady, související s budovou bývalé fary. Třeba k čemu sloužil velký výklenek ve zdi v zadní sklepní místnosti. Nebo proč jsou památkáři tak zaryté proti stavbě výtahu, když u jiných podobných objektů v republice postavili výtah dovolili. (Zdroje: Rešerše o faře od Mgr. Ing. Daniely Štěrbové, Bousovák).

Miloslav Ječný

Úvod k seriálu o dědictví předků

V roce 2016 jsem se zapojila do projektu „Tady jsme doma, regionální folklór do školy“. Myšlenka projektu (předávání povědomí o místní lidové kultuře dětem) mě velmi oslovila. Začala jsem připravovat programy pro školu o lidovém kroji a oblékání, o písničce, hymně, řemeslech, Vánocích a svátcích jara, o místní přírodě. Postupně zapisuji písně, které se v našem kraji zpívaly, kolední říkačky, recepty, přísloví, hádanky ap. Z vyprávění pamětníků a studia regionálních literárních pramenů si skládám obraz „mého“ města a jeho okolí. Nesnažím se o odborný pohled na věc, k tomu mi chybí vzdělání. Snažím se spíš nahlížet srdcem, protože, jak říká klasik, co je důležité, je očím neviditelné.

1. díl – Vánoce

Nejmilejším svátkům v roce předchází doba příprav, advent. Tak, jako hospodyně čistí domácnosti a chystají lahůdky, můžeme si i my všichni „uklidit v duši“, abychom se vnitřně naladili na duchovní poselství Vánoc. Každý čas bychom měli prožívat opravdově, užít si dobu příprav i svátky samotné. Zastavit se a uvědomit si podstatné.

Za adventních podvečerů chodily vesnicemi tajemné postavy: barboroky, Mikuláš s čerty a anděly, ambrožové, lucky. Původ jména Lucie nalezneme v latině, slovo „lux“ znamená „světlo“, takže Lucie je ta, která přináší světlo; světlá, zářící. Známé pořekadlo tvrdí, že: „Lucie noci upije, ale dne nepřidá“. V den jejího svátku by se tedy měla začít krátit noc a prodlužovat den, jak je tomu od zimního slunovratu. Ještě ve středověku (14., 15. století) se však datum slunovratu s datem Luciina svátku shodovalo. Používáním juliánského kalendáře však došlo k posunu – každých 128 let se kalendář posouval o jeden den dopředu.

Obrat, zrození světla, začíná slunovratem 21. 12., den se začíná postupně prodlužovat. „Na Boží narození o bleší převale-ní, na Nový rok o slepičí krok, na Tři krále o krok dále a na Hromnice o hodinu více.“

Zeptali se vlka, kdy je zima největší, řekl: Když se slunce rodí.“

Vánoce můžeme v širších souvislostech chápat jako svátky světla. Dny jsou tmavé, noci dlouhé, všichni si pak světla a slunce, bez kterého by nebyl život, velmi váží. Ke štědrovečerní večeři lidé usedali, když se na obloze rozsvítila první hvězda. Jasnou noc, kdy se v Betlémě narodil Ježíšek, ozářila vánoční hvězda, kometa. Dodnes její symbol zdobí každý betlém. Tradice stavění betlémů vznikla na základě živého jesličkového obrazu sv. Františka z Assisi v roce 1223. Postupně se zvyk ujal i v domácnostech. Lidé si vyráběli figurky z různých materiálů: ze dřeva, z vosku, ze skla, z perníku, z chlebové střídky, z vlny, papíru.

O vánočních zvycích v Čechách se dochoval zajímavý písemný doklad z r. 1366.

A protože lidová slovesnost žije jedině se svým interpretem, cítím, jak je důležité předávat dál... Aby nehmotné kulturní dědictví stále žilo, v nás i v našich dětech.

Dědictví předků

*Také jsem měla babičku,
která mi zpívala,
a vybavím si příběhy,
co vyprávěl mi děda.
Dnes je zas dcerce vyprávím
a zpívám si s ní před spaním.
Společně řeči tolik třeba!
Jak vody a země, co rodí chleba.*

Nedávno jsme ve třetí třídě s dětmi začali téma kontinuity na ukolébavkách. Každé dítě si vzpomnělo na jednoduchou ukolébavku Halí, belí. Když si uvědomíme, že tato písnička přetrvává několik staletí, a že i našim přičiněním bude žít další věky, je to něco krásného a úžasného, být jedním z článků dlouhého řetězu...

Témata, která jsem zpracovala pro školu, budu prostřednictvím stránek zpravodaje Bousovák postupně dávat k dispozici maminkám, tatínkům, dědečkům i babičkám, a tím vlastně i všem dětem, abychom všichni cítili, že jsme tady doma.

Pavla Bartková

Nikde v Evropě se nic podobného nedochovalo. Pojednání napsal Jan z Holešova, benediktin z doby Karla IV.:

„1. zvyk je ten, že se lidé den před narozením Ježíše postí.“

2. zvyk je ten, že žádný hospodář není tak chudý, aby své rodině nevystrojil ten den štědrou večeří. Štědrost se týká jídla i světla a obrací se nejen k lidem, ale i k dobytčatům.“

3. zvyk je ten, že v předvečer narození Páně si lidé posílají „štědrého večera“, tj. dárek.“

4. zvyk je ten, že na Štědrý den lidé pečou a na stůl dávají velký bílý chléb zvaný vánočka.“

5. zvyk je ten, že na stůl lidé kladou a více požívají nejrůznější ovoce.“

6. zvyk je ten, že žáci koledují.“

7. zvyk je ten, že stůl pokrývají bílým ubrusem a pod stůl kladou slámu.“

O vánočních zvyklostech vypráví i verše Karla Jaromíra Erbena:

*„Hoj, ty štědrý večere, ty tajemný svátku!
Cože komu dobrého neseš na památku?“*

*Hospodáři štědrovku, kravám po výslužce;
kohoutovi česneku, hrachu jeho družce.
Ovocnému stromovi od večere kosti
a zlatoušky na stěnu tomu, kdo se postí.“*

Popisované zvyky mají několik set let starou tradici. Některé z nich už přestaly být aktuální (sláma pod štědrovečerním stolem), jiné naopak navázaly na pohanskou symboliku a vznikly poměrně nedávno (adventní věnec, vánoční strom).

Věnce ze zelených rostlin, stejně jako svíčky, se v Evropě používaly už před příchodem křesťanství. Zelené ratolesti jehličnatých stromů symbolizují štěstí, zdraví a odolnost. Svázáním do kruhu či věnce se symbolika rozšiřuje o dimenzi věčnosti. **Tradice adventního věnce** trvá od 19. století. V Německu teolog Johann Hinrich Wichern založil školu pro chudé děti. Ty se ho v předvánoční době každodenně ptaly, kdy už budou Vánoce. V roce 1839 proto vyrobil předchůdce dnešních adventních věnců ze starého dřevěného kola, na něž nalepil 19 malých červených svíček pro všední dny a 4 bílé svíce pro neděle.

Místo vánočního stromečku se v našem prostředí používala „chvojka“, svazeček větviček jehličnanu. Až v 19. století lidé vážali ke stropu nad stůl maličký stromek, který visel špičkou dolů, jinde se stavěl do stojanu a zdobil se ozdobami ze slámy, papíru, ořechů a ovoce. Vynalézavost lidí byla veliká, někdo k výrobě ozdob používal třeba obyčejné brambory.

Zvyk rozsvěcování vánočního stromu na veřejných prostranstvích se v Evropě ujal po 1. světové válce. Přispěl k němu Rudolf Těsnohlídek, který se před svátky roku 1919 vydal s přáteli do lesa pro vánoční stromek. Našli tam opuštěné batole, holčičku, kterou tam odložila svobodná matka. Děvčátka se ujali dobří lidé, ale pan Těsnohlídek stále přemýšlel, jak by mohl chudým dětem pomoci. Cesty ho zavedly do předvánoční Kodaně, kde uviděl velký ozdobený strom. V roce 1924 už podobný strom stál na brněnském náměstí a pod ním se konala sbírka ve prospěch opuštěných dětí.

Vánoce a dary

Prvním a největším darem bylo narození Ježíše, Božího Syna, před dvěma tisíciletími. Vánoce se slaví na památku této události a zahrnují v sobě ztišení, klid, mír, štědrost a laskavost. Dárky ne-

musí být jen ty zabalené pod stromečkem. Mnohdy nám udělají větší radost dárky, které se nedají uchopit: úsměv, pochvala, povzbuzení, to, že nám někdo pomůže... Z takových darů neubývá. Jako v pohádce Byl jednou jeden král. Na konci filmu zmoudřelý král, zpodobněný Janem Werichem, vysloví přání, aby soli bylo dost pro všechny, a slánka se stává bezednou. V dřívějších dobách slovo dar (v indoevropských jazycích „do“) znamenalo dávat i brát. Platí to tak stále. Kdo dává, obohacuje zároveň sám sebe. Lidová moudrost praví: „*At' neví pravice, co činí levice.*“ Neznámá to, abychom o darech nepřemýšleli, spíše, aby se nepřidala vypočítavost a zůstalo u darování z čistého srdce.

Vánoční koleda

Koleda má dvoji význam. Jednak je to píseň, jednak pochůzka koledníků po domech. Vánoční písně, koledy, jsou nám dobře známé. Většinou se váží k narození Ježíška a v dětsky prosté touze se snaží nějakým způsobem „oplatit Bohu“ jeho lásku. Objevují se zde darovníci, kteří přinášejí Ježíškovi dárky, například: „*Půjdem spolu do Betléma, Jak jsi krásné, nevinátko*“ a podobné. Jiné koledy už úzce souvisí s obchůzkou koledníků, např.: „*Já malý přicházím koledovat, Štědrej večer nastal...*“ Na koledu se chodilo nejen o Vánocích a Velikonocích, ale i u mnoha dalších příležitostí, třeba na svátky hlavních světců, dokonce i na Dušičky. Koledníci přednesli koledu a přidali dobroprání: štěstí, zdraví, hojnost úrody. Koledou dříve nechodily jen děti, ale i dospělí (obecní pastýř, učitelé, žáci). Hospodáři si přáli, aby první koledníci, kteří do stavení vstoupí, byly děti. Věřili, že jejich přání má větší sílu. Lidé koledníky obdarovali, tak jim za koledu poděkovali. Vykoledované ovoce, ořechy, koláče byly vítaným přilepšením pro celou rodinu koledníka.

„Dobrý večer vinšuju, vy pane strejčku.

Přišel jsem si pro koláč nebo pro buchtičku.

Víte, že je koleda.

Má pusa taky ráda třeba jitrničku.

Běžela liška po ledu, ztratila klíček od medu.

Kdo ho má, at' ho dá, at' se liška nehněvá.

Koleda, koleda, Štěpáne, co to neseš ve džbáně?

Nesu, nesu, koledu, upad jsem s ní na ledu,

psi se na mě sběhli, koledu mi snědli.

Já jsem křičel: „Huška, huška!“, oni přece jedli.

*Já jsem malý koledníček, všichni mi utekli,
nechali mě pozadu, běželi jak vztekli.*

Já musím sám chodit, o koledu prosit.

Na Štědrý den koukal jsem, kde se z komína kouří

a všem lidem jsem přál, at' se jim to daří.

Oni mě uslyšeli, koledu přichystali,

koláč s mákem, s tvarohem, oknem podávali.“

Roku 1907 zapsal sběratel lidové slovesnosti J. Š. Kubín v Sobotce tuto vánoční koledu: „*Hic, pic, přes záhony, hopsa, stádo běží*“. V AVČR se dochoval jen předzpěv a první sloka. Další sloky mi poskytl pan Karol Bílek, že je doma dosud každoročně zpívají, i když na trochu jinou notu. Díky projektu Tady jsme doma a paním učitelkám ze zdejší ZŠ tuto koledu děti opět znají. Koledu uvádím kompletní:

*Hic, pic, přes záhony, hopsa, stádo běží,
kde sou vouce, tam sou skopce, tam sou berani.
A ty, Juro a Vamžuro, pudete s námi.*

- 1) *My dem do Betléma, budeme tam hrát,
malýmu děťátku muziku dělat.
Až muziku dohrajeme, tak na koledu pudeme,
kde nám nic nedají, nebudeme hrát.*
 - 2) *Narodil se Ježíš Kristus v Betlémě městě,
všeho světa vykupitel zajisté, věrte.
Anděl Páně povídal, o půlnoci zvěstoval,
pastuškové šli, pastuškové šli.*
 - 3) *A já také půjdu s nimi, mám kuráže, mám.
Ale nevím, co já mému Ježíškovi dám.
Je to smutná koleda, nehrubě nám kdo co dá,
kterak udělám, kterak udělám?*
 - 4) *Co dostanu, za to koupím mouku, kru-pičku.
Dám uvařit Ježíškovi sladkou kašičku.
Rozinky mu do ní dám, cukrem mu ji posypám,
hubičku mu dám, hubičku mu dám.*
- Štědrý den měl dříve magický význam. Lidé v ten den „čarovali“, zaříkávali, aby si zajistili prosperitu, hojnost a zdraví v novém roce. Když se nad tím počínáním zamyslíme, není to zase tolik od věci. Moc mluveného slova je veliká. I dnes je jednou z pozitivních psychologických metod používání afirmací – po-

zitivně formulovaných vět, které si člověk opakuje stále dokola. Zařikávání se dřív spojovalo s vodou, ovocnými stromy, ohněm, dobyt看em. Často bylo propojené s věštěním budoucnosti:

*„Nesu, nesu, vodu o vánočním hodu
před vrata na drníček, na zelený trávníček.
Vodo, vodo, studeničká, nese se ti večerička.
Pověz ty mně pravdu, co se tě ptát budu:
kam se dostanu, na kterou stranu:
kde můj milý dnes, ozvi se mi pes!
Jestli na mne myslí a jak o mě smejšlí,
vezme-li mne nebo ne, na které straně je?“*

*Ať bouchá neb seká, troubí neb píská,
střílí neb práská, řeže nebo jede,
ve mlejně-li mele, odpověz mi směle!“*

Vzpomínám si, že když jsem byla v dívčím věku, také jsem šla v noci v ten čas na zahradu k bezovému keři, třásla jsem s ním a říkala: „*Třesu, třesu bez, ozvi se mi pes, kde můj milý dnes!“*

Pes tenkrát zaštěkal směrem od Sobotky...

Podobným zvykem je například házení střevicem. Dalšími ze starobylých zvyků jsou lití olova či vosku; svíčky v lodičkách z ořechových skořápek; krájení jablka „na hvězdičku“, louskání ořechů.

Když později přibyla ještě tradice vánočního kapra, tak také kapří šupina do peněženky. Leckde mají pěkný slovan-ský zvyk, že před večerí hospodyně nebo hospodář rozlomí kulatou vánoční oplatku na tolik kousků, kolik je stolovníků. Při požívání oplatky si všichni přejí, aby se za rok u vánočního stolu opět ve zdraví sešli. Já přeji všem čtenářům Bousováku, aby si z vánočních tradic vybrali takové, které je živě osloví. A abychom sváteční čas prožili v kruhu svých blízkých, poklidně, s vědomím sounáležitosti s minulostí i budoucností.

Pavla Bartková

Divoška má občanku!

V sobotu 14. září 2019 byl zažehnut 15. výroční oheň dolnobousovské tramské osady s romantickým, ale i divokým jménem Krásná divoška. Vše začalo už v pátek, kdy dorazili první party kamarádů. Seděli jsme u táboráku, opékali buřtíky, vtipkovali, povídali si a zpívali krásné písničky do pozdních hodin večerních.

V sobotu jsme před polednem vyrazili cirka ve třiceti lidech vláčkem motoráčkem na tradiční předohňovský cour do Libošovic a odtud už po svých Prokopským údolím na hrad Kost, kde byl první záchytný bod. Zde jsme si dali hodinku pauzu na oběd a prohlídku okolí hradu. Poté jsme vyrazili dál údolím Plakánek do ma-

lebné vesničky Střehom, kde byl druhý záchytný bod. U Zvoničky jsme doplnili tekutiny a nabrali síly na poslední část cesty. Na osadu jsme pohodovým tempem dorazili po osmnácté hodině.

Ve dvacet hodin jsme obstoupili potlachoviště. Letos slavnostní oheň zapalovali čtyřmi světly – světlem pravdy, krásy, síly a lásky – kamarádi Vojta z folk a country skupiny Sunset, Pinda z tramské skupiny Správná trojka a dvě krásné kamarádky Cvrnda a Kampi. Když kamarádi zažehli posvátný oheň, naši osadní muzikanti Včelka a Stray Mandolín zahráli tramskou hymnu. Tu společně s nimi zpívalo šedesát kamarádů, kteří přišli

s námi toto naše malé výročí oslavit. Přitom Desperádka Martinka vztyčila osadní vlajku. Následně jsem požádal Calveru, který byl strážcem ohně, aby uzavřel kruh kolem ohně, a poté jsem kruh a oheň prohlásil za posvátný. Kruh symbolizoval věčný život a oheň byl symbolem Velkého Ducha. Potom jsme všichni věnovali milou vzpomínku kamarádům, jejichž duše odešly na věčný vandr, přičemž Stínovej položil svíčku k obrázkům našich dvou osadníků Peteho a Srnky, kteří před několika lety odešli do nebeské osady Krásná Divoška.

Pak už zbývalo jen za celou osadu poděkovat všem kamarádům, že s námi toto naše „pubertální“ výročí přišli oslavit a hrálo se a zpívalo do pozdních večerních, nebo spíše do brzkých ranních hodin. Krásné písničky nám celý večer hrála tramská skupina Správná trojka, folk a country skupina Sunset, T.O. Jelen a písničkáři kamarádka Rodo a kamarád Jura a samozřejmě naši už výše jmenovaní kluci. Prostě byl to krásně prožitý víkend plný kouře, krásných písniček, romantiky a bezva kamarádů.

Na závěr nesmím zapomenout na tyto jména - t.s. Habán, t.s. žbluňka, Pavel Turek a Josef Hurský. To jsou totiž přezdívký a jména kamarádů, kteří nám jakkoliv pomohli a svou ochotou nám usnadnili přípravy, a proto jim touto cestou posílám jménem celé osady velké díky! Tak kamarádi, zase někdy, já doufám, že co nejdřív, někde u ohně, na stezce, nebo kdekoli jinde.

*Wild Eddie
šerif osady*

9 tipů na vykradení domu od profesionálních zlodějů

Nikdo neví lépe, co odradí zloděje od vniknutí do vašeho domu, než zloději samotní. Navíc některé naše představy o tom, čeho se zloději stoprocentně bojí, nemají se skutečností naprosto nic společného. Z exkluzivního průzkumu, který si nechala firma Jablotron vypracovat u společnosti Perfect Crowd Research, vyplývají zajímavá fakta, která jsou cenná v tom, že pocházejí od samotných pachatelů – zlodějů.

- 1. Vykrádačky se odehrávají zásadně v noci.** O tomto faktu jsme tak nějak přesvědčeni všichni, vede nás k tomu selský rozum a nedostatek kriminální praxe. V realu ale záleží na tom, o jaký typ nemovitosti se jedná. Celé tři čtvrtiny dotazovaných zlodějů se jednoznačně vyjádřily tak, že by se do panelového bytu snažili vloupat zásadně přes den. Zcela jiná situace nastává, když je „cílem“ rodinný dům. Tam by tito profesionálové raději zavítali v noci. To proto, že v domě, v němž spí jeho majitelé, bude zcela jistě vypnutý alarm (alespoň si to dotazovaní zloději myslí).
- 2. Vykradou nás maximálně v době, kdy budeme na dovolené.** Z průzkumu ale vyplývá, že rčení „příležitost dělá zloděje“ je zcela pravdivé: 75 % pachatelů uvádí, že se setkávali s lehkomyšlnými a extrémně neopatrnými oběťmi. Prostě si všimli pootevřeného okna – a trestný čin byl na světě. Jako další chyby zmiňovali otevřenou ventilaci nebo klíče od auta pohozené na stole, případně klíče od bytu, které majitel domu nechal ležet v autě. Často se do domu dostali i kvůli neuzamčenému zadnímu vcho-

du. Možná se usmějete, ale nejednou majitelé nechali klíč pod rohožkou či v květináči.

- 3. Máme zamčeno a zloděje si určitě někdo po chvíli všimne.** To by bylo možné v případě, kdyby vniknutí do objektu dnešním pachatelům zabralo nějaký čas. Dotazovaní zloději však tvrdí, že se přes běžně používané zámky, normální dveře a objekt bez elektronického zabezpečení dostanou do dvou minut. Ano, čtete dobře.
- 4. Máme zatažené žaluzie a sousedi nám dům/byt pohlídají.** Tak tady jste taky úplně vedle. Přítomnost lidí ve vedlejším rodinném domě zloději nepovažují za žádnou překážku. Stejně tak žaluzie. Naopak přítomnost hlídacího psa – ať už na zahradě, nebo v bytě – už určitěmu procentu pachatelů vadí a od vniknutí je odrazuje. Ani pes však dle jejich názoru není stoprocentní zárukou ochrany před vloupáním. Drzejší pachatelé tvrdí, že jde o velikost psa a taky o to, že se se zlodějem většinou skamarádí. Možná mu zloděj dokonce přinese dobrůtku a pohládí ho.
- 5. Zloději si tipují cíle podle viditelných značek.** Zkoušeli jste se vžít do zloděje? Pravda je taková, že za nejjistější tip na vykradení zloději považují echo od svých známých. Na druhém místě uvádějí plnou poštovní schránku. No a auto před domem? To je rozhodujícím ukazatelem pro pouhá 4 % dotázaných pachatelů. Zajímavým zdrojem tipů je i Facebook, kde se majitelé nemovitosti často otevřeně baví o tom, kdy pojedou na dovolenou a jak dlouho na ní budou pobývat.

- 6. Hlavně když zloději nevidí dovnitř.** Tohoto „zabezpečení“ věří řada majitelů nemovitostí. Když přece zloděj neuvidí, zda je uvnitř něco cenného, nebude riskovat vniknutí. Pravda je opět zcela jiná. Většinu dotazovaných zlodějů od vloupání nijak neodrazuje fakt, že nevidí svůj potenciální lup.
- 7. Máme alarm, není čeho se bát.** Zde je třeba si vysvětlit, že existují alarmy, které majitelé nenechají napojit na pulty centrální ochrany. Často může jít i o neprofesionální zařízení, která na ně ani napojit nejdu. Takových se řada zlodějů nebojí. Jen třetina dotazovaných zlodějů by ukončila vloupačku poté, co by v bytě zjistila přítomnost alarmu. Když je však alarm napojen na pult centrální ochrany, většina zlodějů tvrdí, že by okamžitě vyklidili pole.
- 8. Zloděj dnes necestuje.** Dnešní moderní metody, bohužel pro majitele objektů, jsou jednoduchou tipovačkou. Že nevíte o čem je řeč? Ale určitě ano – internetové mapy ve 3D provedení, panorama atd.... pokud se nějakému „zájemci“ líbí objekt, potom vyrazí na místo a zjišťuje realitu, zdali dům má nějaké jištění či nikoliv.
- 9. Poučení: Co tedy z výpovědí zlodějů vyplývá?** Pořídte si alarm napojený na pult centrální ochrany, nebuďte lehkomyšlní a nenechávejte zlodějům hozenou rukavici. A nevěřte chimérám. Zloději jsou často o krok před naším selským rozumem. Chcete se o systému JABLOTRON 100+ dozvědět více? Kontaktujte nás...

Richard Nocar

Vzpomínky na Bousov – 4. část

Pro nás kluky, kteří jsme jezdili na kolech, byla pravidelná zábava (když nebylo co dělat), jezdit na nádraží, kde se každý den okolo 15té a 18té hodiny křižovaly vlaky. Byly čtyři. Od Ml. Boleslavi, St. Paky, Kopidlna a Bakova. Když jsme byli o něco starší, tak to bylo pro nás ještě zajímavější, protože ve vlacích jezdila i děvčata, která

přesedala z vlaku do vlaku nebo jen tak koukala z oken ven. Z tohoto úhlu pohledu bylo ještě lepší koupaliště, kam jsme často chodili. Vzpomínám na dobu raného mládí, byla to doba spíše zvědavých pohledů, náhodných doteků zakončených šípkou nebo kufrem do vody. Když nebylo do čeho píchnout, jezdili jsme se dívat

k rybníkům, jak tam chytají nebo spíše nechtají rybaři.

V Bousově v té době fungovalo kino, ve kterém se topilo v kamnech na uhlí. Lístky trhal pan Janů, kterému chyběl jeden prst. Několikrát jsme se snažili dostat na film mládeži nepřístupný. Při každé výměně kotouče byla přestávka. My jsme či-

hali za dveřmi a po první přestávce, po týdeníku, jsme asi po 5ti minutách rychle otevřeli dveře, vtrhli dovnitř, rychle zavřeli dveře, utekli uličkou do zadních řad a zasedli. Ten den dávali totiž Fanfána Tulipána a to jsme museli vidět. Neviděli. Pan Janů rozsvítil a všechny tři nás za uši vyvedl ven.

Někdy se hrálo v Bousově i loutkové divadlo. V Sokolovně měl občas představení místní ochotnický spolek a občas měl své vystoupení i pěvecký soubor Stojmír.

Osvětová beseda pořádala přednášky. Pamatuji si pouze dvě. Jedna byla o vzniku Země a druhá byla o dinosaurech. Vedle těchto kulturních představení jsme chodili fandit na fotbal a na hokej. Zejména hokej se hrál velmi dobře, jak všichni víme, a žilo tím celé městečko. V této době skupina mladých studentů (bratři Kaluhové a spol.) za sokolovnou i v sokolovně často hrála volejbal a košíkovou. Tato skupina pořádala i atletické závody (Memoriál doktora Pinkase).

Pro mne byla v DB ještě dvě úžasná každodenní představení. Byla to zejména kovárna pana Tláška, kde se v té době kovali i koně. Kování koní i práce pana Tláška na kovadlině se mi velmi líbily. Stával jsem tam i několik hodin. Během tohoto představení mne pan Tlášek vždy poslal pro pivo. Někdy i dvakrát. Vedle kovárny bydlela paní Hanušová. Měla velkou smůlu. Každý velký liják jí zaplavil chalupu. Po každé plakala a velmi naříkala. Na druhé straně od pana Tláška bydlel pan Chytrý. Z jeho dvorku se občas ozývalo tlučení na obruče. Pan Chytrý vyráběl sudy. Pár domů od něho na stejné straně Na Příhoně bydlel pan Hruša.

V areálu koupiště v roce 1935 stál krásný pavilon s občerstvením a převlékárny.

Tam jsme vozili starý papír. I zde to bylo zábavné. Občas nás nechal v těch halách hrabat. Hrabali jsme i potaji. Sem tam jsme našli nějaký rodokaps nebo nějaký sešit Rychlých šípů. Z jara byl ale pan Hruša naším nepřítelem. Hlídal totiž za tratí třešňový sad slečny Helerové.

Maminka musela občas odjet brzy ráno do nemocnice. Protože bych byl doma sám, odvedla mně k pekaři Slávovi Kocverovi, kde jsem byl od pěti hodin ráno (pod dozorem) a sledoval jsem jeho práci. Úžasně to tam vonělo. Práce pekaře se mi také velmi líbila. Byla tam velká nádoba, ve které se mechanizovaně zadělávalo těsto. Sláva pletl ručně housky a vánočky. Denně pekl chleba a někdy i koláče. O Velikonocích pekl jidáše. Pan Kocvera, jinak také slavný hokejový brankář, byl velmi hodný. Vždy jsem od něho obdržel housku nebo rohlík.

V období tohoto šťastného dětství jsem často navštěvoval paní školníkovou Holou a pana školníka Holého, kteří bydleli vedle nás ve škole. Paní školníková na mně vždy

pamatovala s nějakou dobrotou, zejména s livancí nebo se vdolky. Panu školníkovi jsem každou středu a sobotu pomáhal posouvat školní lavice. Jednou dopředu příště dozadu. Pan školník měl velmi široký speciální smeták. Po posunutí lavice tímto smetákem podlahu pod lavicí přejel, zametl a pak jsme posunuli další lavici atd. Za tuto službu jsem dostal vždy odměnu, která mi uhradila vstupenku do kina. Do kina jsem chodil 2x týdně.

Pan školník byl ruský legionář a často-krát jsem od něj slyšel vyprávět celou jejich cestu vlakem až do Vladivostoku. Vyprávěl i o bojích s bolševiky. Ve Vladivostoku se nalodili, objeli lodí půlku světa a teprve potom dojeli vlakem domů, 2 až 3 roky po válce. Toto vyprávění mě vždy velmi bavilo. Pan školník byl pro mne hrdina. Jinak byl také velký sokol, do pozdního věku cvičil na hrazdě, v zimě bruslil na Pískováku. Přestávky si krátil kouřením virginka.

Josef Doškář

Pokračování příště

Výsadba ovocných stromořadí

V sobotu 23. 11. 2019 probíhala výsadba stromků podél naučné stezky v okolí Dolního Bousova. Akci předcházely šesti-týdenní přípravy, které obnášely výběr vhodných ovocných dřevin podle stanoviště a místních podmínek, žádost o dotaci od MŽP, jednání s vlastníky pozemků včetně Českých drah, vytyčení míst pro výsadbu, nákup vhodných sazenic z různých školek, zajištění kůlů a krytů pro stromky ap. Na sraz v 9 hodin dorazilo 32 dospělých a 25 dětí. Vysvětlili jsme si organizační věci a u první vykopané jámy jsme si názorně předvedli, na co je třeba dávat pozor a jak správně postupovat. (Kořeny

nesmí směřovat vzhůru, místo rouby musí být nad zemí, zeminu je nutné smíchat s kompostem a hydrogelem, opěrné kůly je nutné zatlouci do připravené jámy dřív, než se tam zasadí stromek...)

Pak už se každý chopil náradí a pustil se do práce. Brzy jsme zjistili, že je dobré si práci rozdělit. Někdo se specializoval na zatloukání kůlů těžkou palicí, někdo na navlékání plastových košíků na kmeny sazenic, jiní stříhali kusy pletiva a připevňovali kmínek ke kůlům speciálními úvazy. Za Bakovkou směrem k Rohatsku dopoledne vznikla nová alej padesáti slivoní.

Poté jsme se přesunuli k železniční zastávce na Rohatsko, kde jsme směrem na Svobodín pokračovali výsadbou jabloní, třešní, ořešáků a jednoho doučku. Mezi informačními panely NS č. 10 a 11 tak vznikla nová alej 24 převážně ovocných stromků.

Poslední stromek, lípku, jsme zasadili v ulici Požárníků u trafo stanice ještě za světla, v 15 hodin.

Děkujeme všem, kteří pomáhali s náročnou přípravou celé akce, ale i všem, kteří přispěli k její fyzické realizaci.

Pavla Bartková

Patroni opět zasahovali

Žáci deváté třídy se stali patrony žáčků prvních tříd. Již v pondělí 2. září se s nimi přivítali při slavnostním zahájení školního roku v hale. V úterý už na své prvňáčky čekali před šatnami, aby je převzali od rodičů, pomohli jim přezout se a zavedli je do jejich tříd. Paní učitelky uvítaly i pomoc s přípravou na první hodinu nebo dohlédnutí na donesení a uložení věcí na tělocvik. Během prvního týdne se prvňáčkové rozkoukali a dnes už trefí do své třídy úplně každý.

Pomoc žáků devátých tříd pokračovala i druhý a část třetího týdne, tentokrát

v podobě doprovodu na oběd a vyhledání družiny, kam si po vyučování chodí větší na prvňáčků pohrát a odpočinout. Deváťáci naučili děti nejen hledat si třídu, ale také jak zjistit, co je dobrého k obědu nebo kde je WC. Prvňáčci už navíc vědí, co si počnou, když zapomenou klíč od šatní skříňky.

V průběhu září si patroni přichystali pro své prvňáčky dvě sportovní dopoledne – jedno pro 1. A, druhé pro 1. B. Sešli se ve sportovním areálu u koupaliště, patroni dané třídy si vytvořili družstva se svými prvňáčky a už mohli soutěžit. Na jednot-

livých stanovištích čekali zbylí žáci deváté třídy. Protože úkoly vymysleli deváťáci společně, každý věděl, co má dělat a všichni tak mohli své síly vynaložit na pomoc dětem z prvních tříd, které s úsměvem prolézaly látkovým tunelem, na lžici přenášely míčky a možná poprvé v životě běžely štafetu. Zakončení sportovního dopoledne sladkostí bylo příjemnou tečkou nejen pro prvňáčky...

Spolupráce žáků prvních a devátých tříd obohacuje všechny, navazují se nová, někdy i nečekaná přátelství. Rozzářené oči při pohledu na nového kamaráda, mávání na pozdrav a radostná objetí při setkání během dne, i to je patronství.

Kateřina Karnová

Výlov Červenského rybníku

Děti z mateřské školy navštívily ve dnech 6. a 7. listopadu výlov Červenského rybníku. Byly nadšené, když na vlastní oči viděly práci rybářů, to, jak chytají a loví ryby z velkých sítí, ale vůbec nejvíce se jim líbilo, když kapříci vyjeli výtahem a po klouzačce sjížděli do auta. Rybáři byli tak hodní, že jim přinesli velkou kád' s rybami a úkolem dětí bylo uhodnout, jak se jmenují. Obrovský potlesk sklidil velký sumec, na kterého si mohly i sáhnout. Poté se s rybáři rozloučily, zamávaly jim a pomalu se vrátily do MŠ.

Radka Nechanská

Lampionový průvod a uspávání broučků

Ve čtvrtek 31. října v podvečer se děti, spolu se svými rodiči, sešly před budovami MŠ, kde už na ně čekaly paní učitelky s košíky plnými broučků, které si děti samy vyrobily. S rozsvícenými lampiony

a nachystanými broučky se vydaly na lampionový průvod městem. Cílem byla stará vykotlaná vrba na louce u Klenice blízko DPS. Zde děti uložily broučky k zimnímu spánku, zazpívaly jim ukolébavku, chvíli

si pohrály se svými kamarády v hromádách listů a poté se s rodiči vydaly na cestu domů a cestou přemýšlely, jak půjdou broučky na jaře zase probudit.

Radka Nechanská

Příběhy bezpráví – 30. výročí sametové revoluce

Opět nastal listopad a opět jsme promítali dokumentární filmy o československých dějinách. Letošním tématem, jak jinak v době jejího 30. výročí, byla sametová revoluce.

Letošní výročí revoluce, která bývá nazývána také „něžnou“, tedy sledu událostí započatých večer 17. listopadu 1989 brutálním zásahem Veřejné bezpečnosti proti studentské demonstraci na pražské Národní třídě si žáci deváté třídy naší školy připomenuli v úterý 19. listopadu, kdy proběhl další ročník akce Příběhy bezpráví.

Projekt jsme opět pojali jako celodenní. Začali jsme myšlenkovou mapou na téma sametová revoluce. Aby žáci pochopili kontinuitu, zmapovali jsme si nejprve společně významné mezníky naší novodobé historie, připomenuli jsme si roky 1918, 1938, 1939, 1945, zlomový rok 1948 a únorový komunistický puč, pohovořili jsme o událostech roku 1968 a o období normalizace. Dotkli jsme se krátce i mezinárodní situace na konci 80. let a dění v ostatních evropských státech socialistické soustavy. Posléze jsme zhlédli dva

krátké kreslené dokumenty z cyklu Dějiny udatného českého národa, aby si děti měly možnost udělat představu o životě v Československu v osmdesátých letech a o průběhu revoluce v roce 1989. Desetiminutový dokument České televize 17.11.1989 – *Sametová revoluce* nabídl žákům autentické záběry právě z tohoto dne. A pak už jsme mezi námi uvítali pamětníka pana Tomáše Grindla, jednoho ze zakladatelů občanského fóra v Dolním Bousově. Společně jsme zhlédli dokumentární snímek Karla Strachoty 1989: *Z deníku Ivany A.* Před-

Tomáš Grindl, zakládající člen OF v Dolním Bousově, diskutuje s žáky devátých tříd.

lohou filmu je skutečný deník osmnáctileté studentky, který zachycuje rok 1989 počínaje novoročním projevem prezidenta G. Husáka a konče novoročním projevem prezidenta Václava Havla z 1. 1. 1990. Osobní vzpomínání nejen na dobu maturit i nástupu do prvního zaměstnání je doplněno ukázkami ze soudobých zpravodajských a dokumentárních pořadů a tisku. Snímek je oživen přidavnými animacemi a výraznou hudbou. Mnohé informace jsou mladší generaci dnes už neznámé či nepochopitelné, přestože před pouhými třiceti lety byly běžnou součástí života lidí u nás. Po projekci dokumentu vyprávěl pan Grindl dětem, jak prožíval listopadové dny on, jak se postupně i k nám na venkov dostávaly informace o dění v Praze, jak se v Dolním Bousově zrodilo občanské fórum, kdo se účastnil prvních setkání a podpisových akcí a jakým svátkem pro nás všechny se staly první svobodné volby. Vyprávění doplňovaly fotografie pana Jaroslava Bernarta, které vznikly během polistopadových měsíců. Žáky barvitě vyprávování pana Grindla velice zaujalo. Vždy je velkou výhodou, když se děti můžou přesvědčit, že dějiny kráčely i těmi místy, kde teď žijí, že jejich rodiče či prarodiče byli účastníky všech těch změn, že ty obrovské změny ve společnosti zasáhly úplně každého. Během sledování dokumentu si

mohli žáci dělat poznámky do pracovního listu. Jejich úkolem bylo zaznamenat plusy a mínusy, měli se také zamyslet nad tím, co je pobouřilo, s čím nesouhlasí a zároveň si měli klást otázky a ptát se. Nebát se klást si otázky, třeba i nepříjemné, podrobovat vše analýze a snažit se odpovídat, to je jediná cesta k vyrovnání se s vlastní minulostí a k jejímu pochopení.

Další část dne byla věnována dokumentu Heleny Třeštíkové *Hitler, Stalin a já*, který se zabývá srovnáním dvou totalitních režimů – fašismu a komunismu. Tento dokument popisuje životní příběh Hedy Margoliové-Kovalyové. Hrdinka se narodila v židovské rodině a během 2. světové války prošla několika koncentračními tábory. Z posledního se zachránila útekem. Z jejích nejbližších nikdo nepřežil. V padesátých letech byl její manžel, také židovského původu, vysoký představitel KSČ, popraven v rámci politických procesů. Paní Heda zůstala sama s malým synem. Později se znovu vdala a pod manželovým jménem překládala, mj. detektivky R. Chandlera. Po okupaci Československa v roce 1968 opustila republiku, neboť nechtěla už nikdy žít v nesvobodě, a vrátila se až po roce 1989. Film sleduje pohnuté osudy jedné ženy na pozadí zásadních událostí 20. století a odhaluje zločinnost fašistického a následně komunistického

režimu a dospívá ke zjištění, že komunistický režim byl zrůdnější v tom, že trval mnohem déle a pracoval skrytě.

Na tento film jsme navázali besedou. Na většinu žáků velice silně zapůsobily osudy paní Hedy, uvědomili si, že období komunistické totality mohlo zasáhnout každého, že mezi pronásledovanými byli zcela nevinní lidé a že následky nesly i jejich děti. Své postřehy a dojmy pak žáci zachytili v krátkých zamyšleních. Následně jsme využili jednu z metod kritického myšlení, tzv. pětilístku. Žáci dostali celkem nesnadný úkol charakterizovat několika slovy nejprve totalitu a pak demokracii. Některé práce jsme si společně přečetli a mě udělalo velikou radost, že čtrnácti-patnáctileté děti dokáží mnohdy výstižně tyto pojmy charakterizovat a že tedy velice dobře pochopily rozdíl mezi totalitou a demokracií. Jediné, co jsem postrádala, bylo, že mnozí neumí bezprostředně vyjádřit své pocity, nedokáží formulovat, co je vzalo za srdce, co vyburcovalo, pohoršilo...

V závěru naší akce měli žáci vymyslet hesla, se kterými by šli oni do ulic 17. listopadu 89, nebo na setkání na Václavské náměstí či na Letenskou pláň. A můžu říct, že by mezi tehdejší demonstranty velice dobře zapadli.

Ač se to nezdá, lidská paměť je neuvěřitelně krátká. Náš národ prožil během minulého století dvě totalitní diktatury, přesto je zřejmé, že většina lidí u nás považuje svobodu za něco naprosto samozřejmého. To, že je třeba si takovou hodnotu chránit, si bohužel neuvědomují někdy ani ti starší, natož mladí lidé, kteří ztrátu svobody nezažili. Proto se přimlouvám za to, abyste doma se svými dětmi, vnoučaty a pravnoučaty hovořili o dobách dávno minulých. Prosím, povídejte si s dětmi o tom, co jste prožili, protože Vaše vzpomínky a zkušenosti by jim mohly chybět v okamžiku, až budou jednou rozhodovat o své vlastní zemi.

Ingrid Mendlíková

Václav Klaus mladší navštívil školu v Dolním Bousově

Ve čtvrtek 14. listopadu zavítal v rámci návštěvy mladoboleslavského okresu do Základní školy v Dolním Bousově pan Václav Klaus mladší. Během krátké ná-

vštěvy se setkal se žáky deváté třídy. Redaktoři školního časopisu položili panu Klausovi několik otázek. S učiteli hovořil o otázkách týkajících se školství, dotkli se

například problému inkluze nebo dlouhé čekací doby na vyšetření dětí v pedagogicko-psychologické poradně.

Rozhovor s panem Klausem (kráceno, upraveno):

Kdybyste byl ministrem školství, co byste změnil?

Snažil bych se starat více o vzdělávání. Zrušil bych plošnou inkluzi a tisíc dalších věcí. Pořád se mluví o inkluzi, o pamlskové vyhlášce, o vysokých školách, ale ten základ je mluvit o matematice a jazykových znalostech.

Co by podle Vás měla dát dětem základní škola?

Děti by si to měly hlavně užít, naučit se základy, pořádně číst a psát, důležité je, aby uměly matematiku, ti vzdělanější lidé jsou také zároveň ti bohatší, a nějaký ten cizí jazyk, poněvadž je naše země malá, Bousov je skoro uprostřed, a na hranice je to hodinka cesty. A když máte to štěstí, že máte šikovného chemikáře nebo dějepisce, tak vás to ovlivní na zbytek života. Já jsem do školy chodil rád, i když jsem zlobil.

Jaký by měl být správný učitel?

Já mám pro to takových pět zásad. Zpravidla musí učit rád. Měl jsem kritéria, podle kterých jsem učitele hodnotil. Nemám rád, když se učitel mračí. Učitel musí učit radostně, pak strhává i děti. Musí umět zaujmout a někam děti posunout. Učitel by měl být způsobilý pro to, co učí. Když někdo neumí matematiku, nemůže ji učit. Je velmi důležité, aby člověk měl rád ten předmět, uměl ho a aby měl ten učitelský dar. Zatřetí by měl mít autoritu. Často vidíte lidi z fakult, když chodí na náslechy, že se minulí povoláním. Špatný učitel, to je tragédie. Dalším důležitým bodem je týmová práce. Protože ve škole potřebujete, aby kantor žil pro tu školu. Když třeba onemocní učitel, který měl jet na lyžák, aby ho zastoupil někdo jiný. Tihle lidé jsou velmi cenní. A poslední věc je důslednost. To bývá v české škole úplně tragické. Je hezké, když děti mají učitele rády, ale pokud chybí důslednost, je to špatné.

Jaký je Váš názor na současnou podobu přijímacích zkoušek na střední školu?

Měla by to být věc mezi střední školou a uchazečem. Když se budete ucházet o zaměstnání, také to bude mezi vámi a tím zaměstnavatelem. Nemá to řídit stát. My máme v republice obrovský přebytek středních škol, asi čtyřicet procent, většina jich je poloprázdných, zoufale hledají nějakého žáka a každý dostane někde ně-

Václav Klaus, Kateřina Pitrová, Jan Černožský, asistentka pana Klause a Viktorie Havryljková.

jaké místo. Do toho něco omezovat přijímačkami je zbytečné. Třeba se mi nelíbí, že by stavební škola měla mít stejné přijímací zkoušky jako zdravotnická. Tam je potřeba, aby ta děvčata měla srdce, na co jim je matematika, na tom zase tak nezáleží. Mně se nelíbí, jak je to teď. My jsme si testy vždy dělali sami. Něco jiného je zařadit nějaký test v devítce. Nelekejte se toho, měl by ukázat, jak na tom kdo je, kdo se hodí na střední školu s maturitou, kdo se zlepšil, kdo zhoršil.

Jaký je Váš názor na povinnou maturitu z matematiky?

Já jsem učitel matematiky, takže to budete brát, že hájím svůj předmět. Podle mě je důležitá. Ty bohatší společnosti mají vždy dobrou matematiku. My jako Češi jsme národ inženýrů, naše země je bohatá. Ta hlavní věc, proč by měla být maturita z matematiky, je tahle: Od první třídy máte několik hodin týdně matematiku, učíte se ji třináct let, tak proč potom z ní nesložit zkoušku, když jste se tomu tak dlouho věnovali. Ti lidé, co nechtějí maturitu z matematiky, ať se to vůbec neučí. Ať třeba místo toho tančí. Teď se matematika měla zavést, ale pan ministr to zrušil. Studenti se toho bojí, nechtějí to, tak se toho před volbami, aby ho to nepoškodilo, vždycky někdo lek-

ne a rozhodne jinak. Naučit se cizí jazyk je také těžké. Když se učíte počítat, třeba násobilku, tak ono to moc zábavné není. Někdy je třeba překážky překonat.

Plánujete jít ve stopách svého otce, tedy stát se prezidentem?

Zatím moc ne. Přejde mi, že je to spíše pro starší lidi. Já tady žádné agitace dělat nebudu, ale samozřejmě jsme stranou politickou a chceme změnit situaci ve školách a další věci. A prezident nemá takovou moc jako v jiných státech. V České republice vládne předseda vlády. Prezident je hlava státu, není ten člověk, co vládne.

Co se vám líbí na naší škole?

Já jsem těch škol viděl stovky a vždycky ten první dojem je strašně rychlý. Jak je uklizená, jak se tváří lidé, jak se tváří nejen ředitel, ale i ten člověk, kterého potkáte dole na chodbě. A poznáte, jestli jsou kantoři v pohodě, jak vypadají děti, jestli je ta atmosféra tady v pořádku. Když jsem přijímal nového učitele, vždycky jsem navštívil školu, kde předtím učil. Tady u vás je ten první dojem pozitivní, je tu dobrá atmosféra. Kdo to tady táhne, jak se učí, to samozřejmě netuším, ale jsou tu příjemní lidé a pěkné prostředí.

Ingrid Mendlíková

Naše škola se opět zapojila do projektu Krokus

Žáci naší školy patří mezi 55 tisíc žáků a studentů z celého světa, kteří se každoročně do tohoto projektu zapojí.

Projekt Krokus, určený žákům starším 11 let, realizuje irská organizace Holocaust Education Trust Ireland (HETI) ve spolupráci s Oddělením pro vzdělávání a kulturu Židovského muzea v Praze. Na mnoha školách, tak jako u nás, se z něj stal dlouhodobý projekt. HETI nám i letos poskytla zdarma cibulky žlutých krokusů, které dívky ze 6.B spolu s panem učitelem Kopeckým zasadily na školní zahradu. Zjara žluté kvítky krokusů rozkvetou a stanou se připomínkou jednoho a půl milionu židovských dětí a tisíců dalších dětí, jež zemřely během šoa – holocaustu. Žlutá barva má připomenout žlutou Davidovu hvězdu, kterou byli Židé nuceni během nacistické vlády nosit.

V našich podmínkách vykvétou krokusy na přelomu března a dubna. A tehdy si můžeme připomenout Mezinárodní den památky obětí holocaustu, který připadá na 27. ledna. Když budeme obdivovat drobné žluté kvítky, určitě si vzpomene, co vlastně krokusy symbolizují.

My jsme se pro jeho realizaci tohoto projektu rozhodli už před několika lety, protože nabízí konkrétní možnost, jak přiblížit tematiku holocaustu mladým lidem. I v dnešní době je bohužel stále nutné zvyšovat povědomí o nebezpečí diskriminace, předsudků a fanatismu.

Ingrid Mendlíková

Na Vánoce kniha z knihovny

Pro nákup vánočních dárků – nových knih – využijte službu městské knihovny. Možnost levnějšího nákupu nových knih buď on-line prostřednictvím projektu Kniha z knihovny nebo přímo v knihovně.

Chystáte-li se pořídit jako vánoční dárek knihu, využijte k tomu službu Kniha z knihovny! Ušetříte za poštovné, nemusíte jezdit nikam daleko a knihu získáte za příznivější (velkoobchodní) cenu. Knihu/knihy si vyberete na www.knihazknihovny.cz. Zaplatíte bankovním převodem. Kniha bude přidána k naší větší objednávce knih, a proto vy nemusíte platit

poštovné. Po doručení knihy do knihovny vám přijde informační e-mail, že vaše kniha dorazila k nám, a vy si ji u nás zdarma vyzvednete. Aby knihy byly včas doručeny, uzavíráme předvánoční objednávky **v neděli 8. 12. 2019** ve 23:59. Více na www.knihazknihovny.cz.

Druhou možností je zakoupit knihu přímo v dolnobousovské knihovně. Po celý prosinec budeme mít k dispozici nabídku těch nejzajímavějších aktuálních knih pro děti i dospělé z nakladatelství Albatros.

D. Říhová

Vánoce za dveřmi

Čekání na Ježíška si děti společně se svými rodiči mohou letos opět zkrátit v knihovně. Poprvé se vánočně naladíme v úterý 3. prosince divadelním představením v podání divadla Konik s názvem Na Vánoce dlouhá noc. Vánoční hra o putování pastýřů a králů za Ježíškem napsaná na motivy lidové pastýřské hry. Společně s andělem, ospalými pastýři a třemi zbloudilými králi dojdeme do Betléma. Čerta se bát nebudeme a koledy si zazpíváme pěkně po valašsku.

Druhé setkání ve středu 11. prosince v 16:30 nám již tradičně zpestří knížka. Společně si na adventním věnci zapálíme

druhou svíčku, a to je nejvyšší čas napsat dopis Ježíškovi. Jenda a Terezka z příběhu Barbory Vajsejlové Vánoce za dveřmi se o to pokusí s námi. Povede se jim nakreslit, to co si přejí dostat od Ježíška? Povede se to i nám?

Potřetí a naposledy se sejdeme ve středu 18. prosince v 16:30, to už bude Štědrý den opravdu za dveřmi. Opět se začteme do knížky Barbory Vajsejlové, abychom se dozvěděli, jak Štědrý den prožili Jenda s Terezkou, připomeneme si vánoční tradice a čtení zakončíme výtvarnou dílnou.

O. Trísková

Knihovně chybí výtah

Pro některé čtenáře je přístup do městské knihovny stále omezený. Již několik let se zastupitelé města snaží o vybudování výtahu. Zatím neúspěšně. Proto jsme pro čtenáře na chodbě v přízemí nově vytvořili místo, kde se mohou pohodlně posadit a zvonkem přivolat knihovnici, která si od nich převezme knížky na vrácení a podle přání čtenáře mu vypůjčí nové.

Senioři s omezenou hybností mohou samozřejmě i nadále využívat donáškovou službu. Pro obyvatele domu s pečovatelskou službou jsme zavedli pravidelné půjčování přímo v prostorách domu, každé první pondělí v měsíci si mohou vybrat knihy a časopisy ve společenské místnosti ve druhém patře.

O. Trísková

Nový on-line katalog

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, rády bychom Vás upozornily, že jsme 4. listopadu spustily nový knihovnický program – Koha. Funguje na úplně jiném principu, než jsme byly zvyklé, prosíme Vás proto o shovívavost. Pokud se Vám

v emailu objeví nečekané poplatky, upomínky, případně nějaké další nesrovnalosti, obraťte se na nás.

Dále bychom Vás chtěly upozornit, že Vám nebude fungovat ani prodloužení v online katalogu, bude třeba k Vašemu

kontu nastavit nové přihlašovací údaje. Pro jejich získání nám buď napište na mail: knihovna@dolni-bousov.cz nebo se zastavte u nás v knihovně.

Děkujeme za pochopení a těšíme se na shledanou v knihovně

Vaše knihovnice

Čtenářský klub cestuje časem

V rámci čtenářského klubu jsme se tentokrát setkali se spisovatelkou Veronikou Válkovou. Příjemná mladá dáma, která čtenáře přenáší do světa fantazie, kouzel, ale především historie, ochotně odpovídala na všechny naše všetečné otázky.

Zuzana Zemanová

Píšete tzv. „bárovky“, které jsou mezi čtenáři všech generací velmi oblíbené, o čem jsou?

Dvanáctiletá Bára najde na půdě kouzelný atlas plný starých map. Když se jich dotkne, přenesou ji do minulosti, kde je oblečená jako ostatní lidé a umí mluvit jejich jazykem. Vždycky se snažím, aby ta minulost byla maximálně realistická, není to žádná fantasy.

Odhalí někdy Bára tajemství kouzelného atlasu? Jak to vlastně všechno funguje?

Bára by byla moc ráda, kdyby se jí to podařilo, ale vypadá to, že se atlas neřídí přísnými pravidly logiky, což bádání poněkud komplikuje.

Kromě toho, že píšete knihy, učíte také dějepisy, co pro vás znamenalo slovo minulost, když jste byla malá?

Pro mě to bylo všechno tenkrát. Toto slovo v sobě zahrnovalo jak období, kdy byla malá moje maminka, tak i dobu ledovou s mamuty.

Jak dlouho trvá, než napíšete knihu?

To je různé. Námět musím mít leckdy vymyšlený i dva nebo tři roky dopředu a u každé knížky trvá jinak dlouho, než třeba vyhledám všechny potřebné informace, abych mohla začít psát. Ale když už je kniha hotová a napsaná, tak od chvíle, kdy ji předám nakladateli, tak to trvá zhruba 3 měsíce, než si ji můžete koupit a přečíst.

Nyní vychází v pořadí jednadvacátá bárovka Břetislav a Jitka - klášterní intriky. Už víte, o čem bude další kniha?

Ano. V nakladatelství Grada, kde „bárovky“ vydávám a kde jsem velmi spokojená, mám vždy nasmlouvaných až pět titulů dopředu. Momentálně začínám psát Pražské povstání.

Děti se ptají:

Kdy jste napsala první knihu?

První knihu jsem napsala před dvaatřiceti lety.

Budete psát někdy o Titaniku?

Ne, nebudu, je to otřepané a zprofanované téma.

Píšete také pro dospělé?

Ano, píšu.

Chystáte se ptát o budoucnosti?

Ne, nechystám.

Řekne někdy Bára o svém kouzelném atlasu rodičům?

Určitě neřekne, protože by ji ho nejspíš sebrali a předali k výzkumu a Bára by měla po cestování.

Chtěla byste takový atlas mít?

Samozřejmě, takový atlas bychom asi chtěli všichni.

Příroda neztrácí můj obdiv

Nebyl jsem k ní vždy nejlídnější, prošel jsem ale proměnou. Dnes krajinou našlapuji málem po špičkách, a co pro zničený sluch nezachytí, oči spolehlivě dohoní. S velikou chutí čtu v novinách o bousovském kroužku mladých ochránců přírody a jejich úctyhodných výsledcích. Vzpomínám na setkání s nimi, i když asi vím, že čas lidí obměnil. Ti, kteří kroužek vedou, zůstávají, a tak se naději daří. Slavičí háj má tím postaráno o „budkovou“ hnízdní příležitost pro ptáky, krajina okolní o pozornost zvidavých. Přál bych každému výdrž v tom posilujícím vztahu. Jak člověk stárne, trochu se k výpravám přidává sentiment, zejména v místech, která poznávám z mládí. Je ovšem výhodou chodit krajinou domova. Přivedou-li mne slavičí pod kopcem vlčopolským na starou rybníční hráz a já na ní uvidím letité babyky obrovských kmenů, jak kořeny dál drží se hlíny, nedá mi ve chvílce, než slavičí se chytí, zahlédnout znovu naivní síťku ze záclony a první motýlí křídla pod ní, s napětím lovená. Lovená v loukách, které tam místy ve fragmentech ještě přežívají.

Lesy se kolem skladbou mění, co mohlo růst dřívě, dnes třeba nedokáže. Jak ale žádný strom neroste do nebe, i tady - vstává se nově. Je velmi důležité, kde les byl, že zůstává. Naučil jsem se krajinu prohledávat. Je to u nás tak nějak o dost

víc poschovávané oproti ráji nedaleko. Najde se ovšem pořád k radosti dost. Kde byly pomněnky, najdu je i dnes. A z vody kousek za koupalištěm se napiju skoro po každé a zdráv i dnes na to vzpomínám. Chci to tak v krajině mít. Chytil jsem v rámci nedávného pokusu noční slavičky nedaleko Semtínské lípy. Na letištní ploše, Humprechtu nadohled. Přijeli tam

na parkoviště mladí lidé v karavanu přespát. Ptali se, jestli nebudou vadit a když jsme vyřešili, že ani já jim vadit nebudu, pozval jsem je k předrannímu vybirání sítě. Byli nadšeni ze slavíků i z kroužkování a navíc jsme se shodli, že pohled dolů k Boleslavi je prostě hezký. A já to měl jak u obrazů v galerii, vzdálený od domovské kotliny. Před plátny je také dobré podstoupit pro pochopení.

V Slavičím háji dosazujeme, co uschlo. Prostředí se konečně zvolna proměňuje, jak keře v korunách nabírají. Dlouho jsem o podobném snil a teď člověk může vymýšlet pro ptačí křídla nápady a pak se přesvědčovat, jestli nárokům už správně rozumí. Traviny, které jednou zmizí, protože je budoucí koruny keřů přemohou,

mohou být snad někomu i kupodivu. Hostí ovšem krom jiných ohrožené cvrčičky zelené. Opeřence, kteří se ozývají jako luční kobylky. Zpívají v noci, takže slavíkům přibyl druhý hlas. Měli bychom je připsat nejspíš i na tabuli, v kulturní krajině už druh místo nenachází. Jsou tajemné a mnoho se o nich neví. Schází i výsledky kroužkování, jak zaznělo před pár dny i na konferenci v Kostelci nad Černými lesy. Ale my jsme to díky náhodě k poznání posunuli. Jedna z okroužkovaných, byla ohlášena z podzimního odletu do Afriky, z Německa. Ulovenou ji domu přinesla kočka. Tak cvrčičky doplácejí na svůj „myší“ způsob života.

Jindy byl nad ránem okroužkovaný rákosník velký ohlášen na průtahu Dalmá-

cií po pouhých dvou dnech od chycení u nás, jiný byl kontrolován v čase jarního návratu v jižní Itálii, hned tedy po přeletu moře. Kroužky nám pomáhají rozpoznat víc. Jen u slavíků výsledky nepřichází. Je to ovšem dáno spíš jejich strategií, letí totiž místy, kde se příliš nechytá. Na rozdíl třeba od rákosin a zmíněných rákosníků. Rákosiny jsou po Evropě velmi oblíbené. Je ovšem k radosti, když čtu na kraji května čísla kroužků ze slavičích nohou, která dokládají, že ptáci přežívat umí. A na to se snad těší i kus ptačího sadu na Zahrádkách, kde nejde o víc, než zachovat fragment původní krajiny.

Pavel Kverek

Dolnobousovský sportovní klub

Hodnocení podzimní části sezóny z hlediska vedení sportovního klubu musíme rozdělit na dvě části. Na část dospělá mužstva a část mládežnická mužstva. S mládežnickými mužstvy panuje spokojenost s výkony a reprezentací klubu. U mužstev dospělých spíše rozčarování hlavně z přístupu k zápasům a předvedených výkonů.

A-mužstvo v I. A třídě přezimuje na 11. místě tabulky se ziskem 16 bodů, s bilancí 6-0-9 skóre 23:26. Zejména bilance s domácích zápasů je velmi špatná. Zisk pouhých šesti bodů je nejhorší ze všech mužstev tabulky. Ve vyrovnané tabulce bude v jarních odvetách každý bod důležitý pro zachování soutěže. Zimní příprava je dlouhá, doufáme, že hráči přistoupí k přípravě tak, aby se soutěž zachránila. Nejlepším střelcem mužstva byl Radek Tomíček s 9 brankami.

B-mužstvo v Okresním přeboru přezimuje na 12. místě tabulky se ziskem 12 bodů, s bilancí 3-3-7, skóre 21:32. Bohužel i zde ke spokojenosti je daleko. Rezerva v jarních měsících bude hrát o záchranu soutěže. Bohužel každotýdenní problém, kdo vlastně bude hrát je pro trenéry již takový kolorit, že si to snad hráči ani neuvědomují. Nejlepším střelcem mužstva se stal Michal Šolc se 4 brankami.

Mužstvo dorostu I. A třídu oficiálně opustilo po ukončení minulé sezóny. Klubu bylo umožněno mužstvo do soutěže opět přihlásit z důvodu nedostatečného počtu mužstev. Dorost přezimuje na 8. místě tabulky se ziskem 12 bodů, s bilancí 4-0-7 skóre 27:50. Mužstvo se příchodem hráčů z žáků omladilo. Oproti minulé sezóně šli výkony nahoru, ale bohužel nejsou podloženy výsledkově. Pokud vydrží přístup hráčů a píle při trénincích měla by se soutěž v pohodě udržet. Nejlepším střelcem mužstva se stal Lukáš Hercík se 7 brankami.

Mužstvo žáků v Okresním přeboru obsadilo 8. místo se ziskem 18 bodů, s bilancí 6-0-6 skóre 41:32. Zde panuje spokojenost s výsledky mužstva. Silné ročníky postupně doplňují mužstvo z nižších kategorií a je to znát. Pokud se podaří kádr udržet, tak příští rok budou výsledky ještě lepší. Nejlepším střelcem mužstva se stal Vojta Karn s 8 brankami.

Mužstvo mladších žáků 7+1 v Okresním přeboru obsadilo 8. místo se ziskem 18 bodů, s bilancí 6-0-6 skóre 41:32. Zde panuje spokojenost s výsledky mužstva. Silné ročníky postupně doplňují mužstvo z nižších kategorií a je to znát. Pokud se podaří kádr udržet, tak příští rok budou výsledky ještě lepší. Nejlepším střelcem mužstva se stal Vojta Karn se 13 brankami.

Mužstvo starší přípravy v Okresním přeboru na podzim ani jednou neprohrálo.

Všech 11 zápasů vyhrálo. V této soutěži se tabulka nesleduje. Hraje se o nejlepšího střelce a mužstvo, které dá nejvíce branek. Nejlepším střelcem mužstva se stal Marek Veselý s 19 brankami a je zatím na 7. místě v tabulce střelců. Zde panuje s výkony maximální spokojenost.

Mužstvo mladší přípravy odehrálo pět mistrovských turnajů v I. divizi Okresního přeboru. Ani zde se tabulka nesleduje. Opět se evidují vstřelené branky mužstev a hráčů. Nejlepším střelcem mužstva se stal Šimon Keller, který vstřelil 43 branek a je zatím na 4. místě tabulky střelců., následuje ho Matěj Bulíř se 17 brankami a Valentýna Pažoutová s 12 brankami.

Mužstvo přípravy, pod vedením Mirka Buriánka a Lucie Hercíkové, žádnou oficiální soutěž nehraje. Na podzim sehrálo dva přátelské zápasy. Děti v této kategorii se učí základy fotbalu a pohybové dovednosti tak, aby se mohli postupně posunout do dalších kategorií.

Závěrem sportovní klub děkuje všem fanouškům, rodičům, hráčům, trenérům a sponzorům za podporu a reprezentaci klubu.

Sportovní klub přeje všem krásné a klidné vánoční svátky, zdraví a štěstí v roce 2020.

*Miroslav Boček,
sekretář klubu*

Zbylé podzimní výsledky A-mužstvo (I. A třída)

Dolnoubousovský SK „A“ - FC Mělník 5:1 (2:1), branky: Tomíček, Šolc T., Klíma O., Horák Michal, Šolc J.; Dolnoubousovský SK „A“ - TJ Zárby 3:1 (1:0), branky: Tomíček, Vynikal, Bartoň; SK Čelákovice - Dolnoubousovský SK „A“ 1:2 (0:0), pen. 5:6, branky: Vynikal; Dolnoubousovský SK „A“ - SK Český Brod „B“ 0:3 (0:2);

FK Čáslav „B“ - Dolnoubousovský SK „A“ 2:0 (2:0); Dolnoubousovský SK „A“ - TJ Hlízov 0:1 (0:0); SK Sokolec - Dolnoubousovský SK „A“ 1:3 (1:2), branky: Tomíček 3x; Dolnoubousovský SK „A“ - Jawa Divišov 3:4 (0:2), branky: Tomíček 2x, Vynikal; Pšovka Mělník - Dolnoubousovský SK „A“ 1:2 (1:1) pen. 1:4, branky: Vynikal

Zbylé podzimní výsledky B-mužstvo (okresní přebor)

Dolnoubousovský SK „B“ - SK Jizeran Doubrava „A“ 1:3 (0:1), branky: Kasal; Dolnoubousovský SK „B“ - Kropáčova Vrutice „A“ 2:2 (1:1), branky: Merva, Šolc M.; Kostelní Hlavno - Dolnoubousovský SK „B“ 3:1 (1:0), branky: Hrdý Jan; Dolnoubousovský SK „B“ - SK Akuma MB 2:1 (1:0), branky: Vacek, Stejskal; TJ Sokol Kosořice - Dolnoubousovský

SK „B“ 3:0 (2:0); Dolnoubousovský SK „B“ - FK Krnsko „A“ 2:1 (2:0), branky: Šolc J., Horák Miroslav ml.; SK Bělá pod Bezdězem - Dolnoubousovský SK „B“ 4:1 (3:1), branky: Šolc M.; Dolnoubousovský SK „B“ - Benátky nad Jizerou „B“ 0:1 (0:1); Sokol Březno - Dolnoubousovský SK „B“ 5:4 (2:0), branky: Stejskal 2x, Vacek, Tomíček

Zbylé podzimní výsledky dorostu (I. A třída)

Dolnoubousovský SK - FK Dobruška 3:0 (1:0); Dolnoubousovský SK - Mnichovohradišský SK 2:9 (1:3); SK Bělá pod Bezdězem - Dolnoubousovský SK 4:2 (3:0); Dolnoubousovský SK - Akuma MB

2:4 (1:1); Sporting Mladá Boleslav - Dolnoubousovský SK 5:1 (1:1); Dolnoubousovský SK - Bakov nad Jizerou 4:3 (3:2); SK Benátky nad Jizerou - Dolnoubousovský SK 4:2 (1:0) *Miroslav Boček*

Stolní tenis

Regionální soutěže stolních tenistů běží na plné obrátky a stolní tenisté Dolního Bousova v nich mají střídavou úspěšnost. Družstvo A hraje nejvyšší regionální soutěž, tedy 1. třídu, dosud nevyhrálo a s jednou remízou je poslední. Vezmeme-li v úvahu, že áčko postoupilo až ze 4. místa vzhledem k nezájmu lepších soupeřů o postup, jedná se o pozici očekávanou. Utkání s kvalitními protihráči však mohou jednotlivce posunout k lepší hře v budoucnu. Se soupeři zatím zdatně drží krok pouze Miloslav Štolovský.

Běčko si ve 3. třídě vede velmi dobře, protože se pohybuje v přední tabulky. Po 7 kolech bylo na

3. místě se čtyřmi vítězstvími, jednou remízou a dvěma porážkami.

Největším překvapením jsou ale výkony družstva C, které v minulých sezónách obsazovalo pozice spíše u konce tabulky, i když v sezóně minulá již bylo patrné zlepšení, které znamenalo 8. místo. Aktuálně je céčko po 7 kolech třetí se stejnou bilancí jako běčko, tedy má na svém kontě čtyři výhry, jednu remízu a dvě porážky.

Zatím proběhly dva bodovací turnaje mládeže. Dobře si v nich vedou oba zástupci spolku, a sice Eliška Hlaváčková a David Suk.

Jan Jihlavec

Děkujeme všem zákazníkům cukrárny, kteří nás po celý rok navštěvovali. Těšíme se, že nám v příštím roce zachováte přízeň a budeme se snažit vyhovět vám jako tento rok.

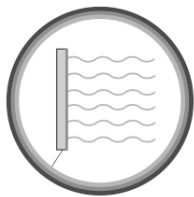
*Přejeme všem hezké Vánoce,
hodně zdraví a úspěchů
v novém roce*

František Borovička, cukrárna v D. Bousově

NEJLEVNEJŠÍ BEZÚDRŽBOVÉ TOPENÍ

VANTOP

Rakouské infratopení **WELLINA**
K vidění v novém sídle
na adrese **Horní Bousov 43**

Zpracování projektové
dokumentace a poradenství
zcela **ZDARMA**

Těší se na vás **Otakar Vaníček**, obch. ředitel pro ČR a SR

Tel.: 721 236 158, info@vantop.cz, www.vantop.cz

Společenská kronika

Poděkování

Děkuji panu starostovi Bočkovi a paní Orságové za dárek a milou návštěvu mých narozenin.

Dana Karásková

Děkuji tetičkám a sousedům z obce baráčníků Dolní Bousov za blahopřání a též děkuji celé své rodině za krásně připravenou oslavu a přáníčka k mým kulatým narozeninám.

Dana Karásková

Děkuji městskému úřadu panu místostarostovi Kubečkovi a paní Urbanové za milou návštěvu, blahopřání a dárek k mým narozeninám.

Josef Škaloud

Děkuji paní Jelínkové a pan Kulovi za milou návštěvu a blahopřání k mým narozeninám.

Emílie Koldovská

Kulturní tipy

- 1. 12. Rozsvícení vánočního stromu**, 17.00, nám. TGM
- 29. 11. Prodejní výstava adventní výzdoby**, galerie Na faře, potrvá do 10.12.
- 3. 12. Adventní divadlo pro děti**, 16.30 v podkrovní knihovny
- 6. 12. KINO v knihovně** - Lehce s životem se prát, 19.00 knihovna
- 6. 12. Prodejní výstava Radosti a dárky**, galerie Na faře, potrvá do 20.12.
- 7. 12. Mikulášská nadílka s ohňostrojem**, 16.00, nám. TGM
- 7. 12. Výstava betlémů a andělíčků**, v 2. patře v zasedací síni radnice, potrvá do 14.12.
- 11. 12. Adventní čtení pro děti**, 16.30, v knihovně
- 14. 12. Adventní koncert sbor Řetízek**, 17.00 kostel sv. Kateřiny
- 18. 12. Adventní čtení pro děti**, 16.30, v knihovně
- 21. 12. Koncert Jano Majerčík** + básně P. Bartková
- 22. 12. Vánoční koncert Stojmír**, 17.00, kostel sv. Kateřiny
- 24. 12. Vánoční bohoslužba**, 16.00, kostel sv. Kateřiny
- 24. 12. Štědrý večer nastal**, 22.00, zpívání koledí v kostele sv. Kateřiny
- 26. 12. Česká mše vánoční**, 15. 00, kostel Řitovice
- 28. 12. Vánoční koncert v kostele sv. Kateřiny**, od 18.00
- 1. 1. 2020 Novoroční ohňostroj**, 18.00, rybník Pískovák
- 3. 1. KINO v knihovně** - Pražské orgie, 19.00 podkrovní knihovny
- 11. 1. Pod křídly – koncert** kapel ZNC, Echt!, Švihadlo, sokolovna DB
- 25. 1. Ples sportovců**, 20.00 sokolovna

Aktuální informace a podrobnosti najdete na www.infocentrum.dolnibousov.cz a na plakátovacích plochách.

ŠTASTNÉ A VESELÉ VÁNOCE A ÚSPĚŠNÝ NOVÝ ROK

přejí

KADEŘNICTVÍ VĚRA - pánské, dámské a dětské kadeřnictví Dolní Bousov, tel. 606 530 321

KONTEJNERY NOVÁK - odpady - sutě - ekologické likvidace aut Dolní Bousov, tel. 602 223 726

**Kácení a řez
rizikových stromů
stromolezeckou technikou.**

**Objednávejte na
tel.: 606 527 091**

Inzerce

♦ **Sháním** pro 14letého studenta učitele angličtiny z Dolního Bousova, převážně na konverzaci. Dlouhodobě. dzejty@seznam.cz

Zpravodaj Bousovák, vychází jako dvouměsíčník. Vydavatel: Město Dolní Bousov, nám. TGM 1, 294 04 Dolní Bousov, IČ: 00237680. Vydání povoleno MK ČR pod číslem E 13240. Pověřená redaktorka: Ing. Dita Říhová. Redakce: Ing. Dita Říhová, Miloslav Ječný, Zuzana Zemanová. Náklad 1300 výtisků. Grafická úprava a tisk MS Polygrafie s.r.o., Horka 35, 294 01 Bakov nad Jizerou, www.mspolygrafie.cz.

Příspěvky a inzerce přijímá Městská knihovna a infocentrum, tel.: 322 312 001, 322 312 002, infocentrum@dolni-bousov.cz. Uveřejněné příspěvky nemusí vyjadřovat názory redakční rady zpravodaje. Uzávěrka příštího čísla 15. 1. 2020. Později podané příspěvky nebo neuhrazené inzeráty nebudou otištěny. Děkujeme za pochopení.

Certifikát pro: Městská knihovna Dolní Bousov

Milí přátelé Světlušky, děkujeme, že spolu s námi pomáháte nevidomým a slabozrakým.

Do sbírky Světluška se vám v roce 2019 podařilo vybrat krásných 2 128 Kč.

Gabriela Drastichová

Gabriela Drastichová, ředitelka

Petra Ponrtová

Petra Ponrtová, manažerka financí a veřejných sbírek

světluška

Nadační fond Českého rozhlasu. Informace o rozdělení výtěžku najdete na www.svetluska.net

Nadační fond
Českého rozhlasu

Průvod rodičů a dětí MŠ - Uspávání broučků

Nový plot kolem čerpací stanice vodovodu ve Střehomí

Čtenářský klub a spisovatelka Veronika Válková

Výstava fotografií z listopadu 1989 v Bousově

Patroni pro své svěřence uspořádali zábavné dopoledne

Beseda s Jiřím Gottliebem o Mariánské zahradě

Takto se vezl letošní vánoční strom na náměstí

Nově osazená naučná stezka směrem k Rohatsku je lemována padesáti slivoněmi